

Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	263 – Цивільна безпека	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту
Назва програми	«Охорона праці»	Кафедра	Безпеки праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	українська

Викладач

Олена Олексіївна Кузьменко <Olena.Kuzmenko@khpri.edu.ua>

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища». Авторка понад 110 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка зі спеціальних курсів «Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві», «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій», а також загальних курсів «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Безпека праці у професійній діяльності»

Загальна інформація про курс (для скорочеників)

Анотація	Курс «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій» вивчає законодавчу та нормативну базу щодо розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій в Україні; порядок розслідування нещасних випадків і професійних захворювань комісією підприємства або спеціальною комісією, яка створюється Держпрацею для розслідування групових або смертельних випадків; права і обов'язки роботодавця при розслідуванні; причини виробничого травматизму і професійних захворювань; методи аналізу виробничого травматизму тощо.						
Цілі курсу	– формування у майбутніх фахівців необхідного в їх подальшій професійній діяльності рівня знань, навичок та умінь з питань розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві						
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік						
Семестр	1						
Обсяг (кредити) / Тип курсу	4/обов'язковий	Лекції (години)	32	Практичні заняття (години)	16	Самостійна робота (години)	72

Результати навчання :

- ПРН 2 Володіти культурою мислення, технологією освоєння соціального досвіду на рівні, необхідному для професійної діяльності.
- ПРН 3 Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.
 - ПРН 4 Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.
 - ПРН 5 Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.
 - ПРН 8 Передбачати екологічно-збалансовану діяльність, необхідний рівень індивідуальної безпеки та психічного здоров'я у разі виникнення типових небезпечних подій.
 - ПРН 10 Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.
 - ПРН 11 Визначати фізичні, хімічні, біологічні та психофізіологічні шкідливі виробничі чинники та аналізувати безпечність виробничого устаткування.
 - ПРН 14 Ідентифікувати небезпеки та можливі їх джерела, оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій та їх наслідки.
 - ПРН 19 Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.
 - ПРН 22 Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.

Теми що розглядаються :

Тема 1. Вступ. Законодавча та нормативна база України з розслідування нещасних випадків.

Тема 2. Міжнародний досвід організації розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій.

Тема 3. Класифікація травм. Класифікація нещасних випадків по зв'язку з виробництвом і винністю.

Тема 4. Організація розслідування нещасних випадків та гострих професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Спеціальні розслідування.

Тема 5. Процедура проведення розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь).

Тема 6. Страхування від нещасного випадку на виробництві: завдання, принципи та особливості.

Тема 7. Відшкодування збитків потерпілим у разі нещасного випадку або професійного захворювання

Тема 8. Відшкодування збитків потерпілим у разі нещасного випадку або професійного захворювання

Тема 9. Порядок складення санітарно-гігієнічних характеристик умов праці.

Тема 10. Контроль, облік і звітність щодо нещасних випадків, гострих професійних захворювань (отруєнь), аварій.

Тема 11. Розслідування аварій на виробництві. Основні організаційні та технічні заходи попередження виробничого травматизму та професійної захворюваності.

Тема 12. Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Форма та методи навчання : Дисципліна «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій» вивчається шляхом розкриття сутності тими на лекціях і практичних заняттях та під час самостійної роботи. Наприкінці семестру проводиться перевірка засвоєного матеріалу шляхом відповідей на тестові запитання.

Під час лекцій використовується:

- пояснювально-ілюстративний метод, коли студенти одержують знання з законодавчих документів, учбової або методичної літератури, сприймаючи і осмислюючи надані положення, визначення факти, висновки;

- репродуктивний метод (репродукція – відтворення), коли розглядаються певні ситуації і виконуються відповідні різноманітні завдання за інструкціями, приписаннями, правилами згідно приведеним зразкам для аналогічних ситуацій, що дозволяє сформуванню знання, навички і вміння у студентів, а також опанувати основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікацію).

- дослідницький метод, коли проводиться порівняльний аналіз законодавчих документів в різних редакціях, спостерігаються відмінності і робляться самостійні висновки щодо змін в політиці держави у сфері соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

Під час самостійного виконання реферату студенти опановують матеріал, який не викладається на лекціях, виконуючи пошук джерел необхідної інформації і обґрунтовуючи зроблені висновки.

Методи контролю : Поточний контроль реалізується у формі опитування на лекціях, практичних заняттях, проведення контрольної роботи по матеріалам 1-го та 2-го модулів, виконання індивідуального завдання (реферату) тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, тестування;
- з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань;
- з індивідуального завдання – оцінюючи виступ студентів по темі реферату згідно встановленого викладачем порядку.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять та виконання індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 1. Розподіл балів для оцінювання поточної успішності студента

Відвідування лекцій	Практичні роботи	Індивідуальне завдання	Контрольна робота (1-3 модулі)	Сума
16	16	8	60	100

Таблиця 2. Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 ... 100	A	відмінно
82 ... 89	B	добре
74 ... 81	C	
64 ... 73	D	задовільно
60 ... 63	E	
35 ... 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 ... 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна література:

1. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. – Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 зі змінами
2. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу. – Затвердж. наказом Міністерства освіти та науки України від 16.05.2019 р. № 659.
3. Порядок розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру. – Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 270 від 22 березня 2001 р.
4. Лабораторний практикум з курсу „Основи охорони праці” /За ред. В. В. Березуцького. – Харків: Факт, 2005. – 348 с.
5. Основи охорони праці: Навчальний посібник: /За ред. проф. В. В. Березуцького. –Харків: Факт, 2007. – 480 с.
6. Третяков О. В. Курс лекцій з дисципліни «Розслідування, облік і аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» /О. В.Третяков, С. В. Нестеренко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2015. – 426 с.
7. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» № 1105-14 в редакції від 15.07.2021 р.
8. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010 р. №2464-VI (2464-17). Редакція від 10.06.2021.
9. Постанова правління Фонду соціального страхування «Про затвердження Порядку призначення, перерахування та проведення страхових виплат» від 19.07.2018, № 11.
10. Постанова Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України «Положення про службу страхових експертів з охорони праці, профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» 20.12.2011 № 63.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
	Соціально-економічні основи охорони праці
	Атестація робочих місць за умовами праці
	Теорія ризиків
	Управління охороною праці
	Правові основи працезахоронної політики та охорони праці
	Потенційно небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація
	Організація аудиту в галузі охорони праці
	Числові методи аналізу з охорони праці

Провідний лектор: доц., стар. наук. співр. Олена КУЗЬМЕНКО _____
(посада, звання, ПІБ) (підпис)